

Vergaderjaar 2023–2024

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 2771

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 oktober 2023

Hierbij bied ik u het verslag aan van de informele Raad Buitenlandse Zaken Handel van 19 en 20 oktober 2023.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.N.A.J. Schreinemacher

VERSLAG INFORMELE RAAD BUITENLANDSE ZAKEN HANDEL VAN 19 EN 20 OKTOBER 2023

Introductie

Op donderdag 19 en vrijdag 20 oktober vond onder Spaans voorzitterschap de informele Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) Handel plaats in Valencia. Tijdens de Raad is gesproken over Economische Veiligheid en de handelsrelaties tussen de Europese Unie (EU) en India. Ook heeft de Raad gesproken over de bilaterale handelsrelaties met verschillende handelspartners van de EU, inclusief lopende en afgeronde onderhandelingen over handelsakkoorden.

Economische Veiligheid

De Europese Commissie ging in op de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de Hoge Vertegenwoordiger over een Europese Economische Veiligheidsstrategie (EEV-strategie) van 20 juni jl., waarover uw Kamer een BNC-fiche heeft ontvangen.¹ Daarbij benadrukte de Commissie onder meer het belang van partnerschappen en andere vormen van samenwerking met derde landen op het gebied van economische veiligheid, waaronder via handelsakkoorden. Verder verwees de Commissie naar de aanbeveling die 3 oktober jl. werd gepubliceerd over het voornemen om risicoanalyses uit te voeren voor de door de Commissie geïdentificeerde kritieke technologieën, waarover uw Kamer separaat een kabinetsappreciatie ontvangt. De Commissie benadrukte hierbij het belang van samenwerking met de lidstaten en het bedrijfsleven.

Lidstaten verwelkomden in hun interventies de mededeling van de Commissie. Verschillende lidstaten benadrukten dat de economische veiligheid in de EU moet worden vergroot met behoud van economische openheid. Ook wezen lidstaten op de toegevoegde waarde van meer uitwisseling van informatie tussen lidstaten ten aanzien van de nationale toetsing en toetsingsbeslissingen bij inkomende investeringen. Voorts benadrukten ze het belang van nieuwe EU-instrumenten, zoals het anti-dwang instrument. Lidstaten onderschreven de oproep van de Commissie voor een versterkte inzet op partnerschappen, zowel via bilaterale handelsakkoorden als via andere vormen van samenwerking. Verder werd door lidstaten gerefereerd aan de lopende risicoanalyse van mogelijke veiligheidsrisico's bij uitgaande investeringen door de daartoe opgerichte EU-expertgroep. Op basis van deze analyse wil de Commissie voor het einde van het jaar ideeën presenteren over mogelijke vervolgstappen.

Nederland verwelkomde de EEV-strategie als stap om tot een meer samenhangend economisch veiligheidsbeleid op EU-niveau te komen. Ook verwelkomde Nederland het onderzoek naar mogelijke risico's bij uitgaande investeringen, wat gebruikt kan worden om te beoordelen of aanvullende maatregelen nodig zijn om deze risico's te beperken. Verder sprak Nederland steun uit voor meer EU-coördinatie op het gebied van exportcontrole, met inachtneming van de competentieverdeling.

EU-India handelsbetrekkingen

De Europese Commissie gaf een stand van zaken van de lopende onderhandelingen met India. De Commissie benadrukte hierbij onder andere het geo-economische en geopolitieke belang dat uitgaat van

¹ Kamerstuk 22 112, nr. 3761

verdieping van deze (handels-)relatie. De Commissie meldde dat, hoewel op enkele onderwerpen goede voortgang wordt geboekt, er ook onderwerpen zijn waar de standpunten van de Commissie en India uiteenlopen.

Lidstaten onderkennen het geopolitiek belang van een mogelijk handelsakkoord met India, mede ten behoeve van diversificatie van handelspartners. Verschillende lidstaten gaven aan dat ingezet moet worden op een betekenisvol handelsakkoord. Zij benadrukten daarbij onder andere het belang van markttoegang voor goederen, diensten en overheidsaanbestedingen. Ook vroegen verschillende lidstaten aandacht voor het belang van afspraken over non-tarifaire handelsbelemmeringen, grondstoffen en handel & duurzame ontwikkeling.

Nederland benadrukte het belang van een verdieping van de handelsbetrekkingen met India, met aandacht voor ambitieuze afspraken over handel en duurzame ontwikkeling conform het BNC-fiche over de recente Commissiemededeling hierover.²

Lunchbespreking

Bilaterale handelsakkoorden

Tijdens de lunch besprak de Raad de stand van zaken van de lopende onderhandelingen over handelsakkoorden. De Commissie gaf een overzicht van de stand van zaken ten aanzien van Australië, Chili, Kenia en Mexico en stond stil bij de besprekingen met de Mercosur-landen over een additioneel instrument bij het handelsdeel van het in 2019 bereikte onderhandelingsresultaat. Besluitvorming over een mogelijk EU-Mercosur akkoord wordt niet verwacht vóór 2024. Nederland heeft nogmaals bepleit dat een mogelijk EU-Mercosur akkoord een integraal associatieakkoord blijft.³

Overig

EU-VS Summit

Gelijktijdig met de informele Raad Buitenlandse Zaken Handel in Valencia vond op 20 oktober jl. de EU-VS Top plaats in Washington DC. Tijdens de Top werd ten aanzien van handelspolitiek onderhandeld over twee initiatieven: het *Global Sustainable Arrangement (GSA) on steel and aluminium* en het *Critical Minerals Agreement (CMA)*. Hoewel er nog geen concrete resultaten konden worden gepresenteerd tijdens deze top, is er vooruitgang geboekt in de besprekingen en zullen de Europese Commissie en de VS de komende tijd verder werken aan de concretisering van deze initiatieven. Daarnaast is tijdens de Top overeengekomen dat de volgende bijeenkomst op politiek niveau van de *Trade and Technology Council (TTC)* later in 2023 zal plaatsvinden. Met het oog op de internationale veiligheid, onderstrepen de EU en de VS in hun gezamenlijke verklaring het belang van het beschermen van bepaalde geavanceerde technologieën. Voor het kabinet is de aanbeveling over het voornemen om risicoanalyses uit te voeren op door de Commissie geïdentificeerde kritieke technologieën hierbij relevant. Zoals aangegeven, ontvangt uw Kamer binnenkort een appreciatie van deze aanbeveling.

² Kamerstuk 22 112, nr. 3489

³ Kamerstuk 21 501-02, nr. 2618 en Kamerstuk 21 501-02, nr. 2735